

Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку

bei jedem von ihnen» [3, с. 104] перекладе-но наступним чином: «ночує у кожного з них» [3, с. 105]. Слово «schläft» у перекладі означає «спати», перекладач застосовує тут прийом конкретизації, уточнюючи таким чином час, коли відбувається даний процес; 2) генералізацію - прийом діамет-рально протилежний конкретизації, який полягає у заміні лек-сичної одиниці МО з вузьким значенням лексичною одиницею МП з ширшим. Візьмімо для прикладу переклад фрази «*ich spann jenen heimlichen Faden*» [3, с. 128] - «я прях ту таємну *основу*» [3, с. 129]. Тут ми можемо прослідкувати процес, коли перекладач виходить за межі конкретного і розглядає слово «Faden» не лише у значенні «волокна, нитки», а вже у його ширшому сенсі. Так само і в наступному прикладі: «*schwarze Flöte schnitten sie uns aus lebendigem Holz*» [3, с. 22] - «чорну флейту вони *змайстрували* для нас із дерева живого» [3, с. 23], де «*schnitten*» має значення «різьбити»; 3) модуляція (смісловий розвиток) вважається одним із найскладніших прийомів транс-формації, що вимагає високої майстерності від перекладача. Суть цього прийому полягає у заміні слова/словосполучення МО одиницею МП, значення якої логічно впливає із значення початкової одиниці. Наприклад, «*gewaltlos*» [3, с. 42], що до-слівно перекладається як «без насилля», перекладено словоспо-лученням «без бою» [3, с. 43]. Одне логічно впливає з іншого - без бою немає й насилля. Подібні заміни можливі лише між поняттями, які пов'язані між собою, наприклад, як причина та наслідок, як частина та ціле, як знаряддя та діяльність.

Отже, переклади Рихла можна охарактеризувати широким застосуванням прийому конкретизації, глибинним розкриттям образів та використанням уточнень, що полегшує сприйняття та розуміння лірики Целана у порівнянні із оригіналом, який залишається більш завуальованим та містичним.

Список літератури

1. Комиссаров В.Н. Теория перевода. - М., 1990. - С. 188-209.
2. Миньер-Белоручев Р.К. Общая теория перевода и устный перевод. - Москва, 1980. - С. 99-193
3. Пауль Целан. Мак і пам'ять. Поезії / Переклад з нім. та післям. Петра Рихла (нім. та укр. мовами). - Чернівці: Книги - XXI, 2013. - 148 с.

ПРОБЛЕМИ ЖАНРОВОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ АНАЛІТИЧНОЇ СТАТТІ

Василенко М.К., док. філол. н., доцент;

Бакаржиєва Д.С., магістр

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

У даному дослідженні з'ясовується проблема розвитку сучасної журналістики та жанрової ідентифікації аналітичної статті. На прикладах матеріалів наукових видань та періодичної преси.

Жанри мають надзвичайно важливу роль у сучасній пресі. Жанроутворення - це складний та динамічний процес, який сприяє ефективному сприйманню інформації читачем. Говорячи про аналітичні жанри, важливо зазначити, що вони виникли та досягли значного розвитку в результаті суспільної потреби на отримання вичерпної інформації, з метою осмислення подій, що відбуваються у

II Міжнародна науково-практична інтернет-конференція (25-26 квітня 2018 р., м. Бердянськ)

світі. Серед основних характеристик можемо назвати індивідуальність, обізнаність журналіста, що готує матеріал та його неупередженість. Адже аналітичні жанри передбачають об'єктивність, повну та незалежну характеристику фактів та подій. Навіть у таких умовах журналісти, залишаючись безсторонніми та об'єктивними, знаходять різні підходи та шляхи до з'ясування істини.

До групи аналітичних жанрів традиційно зараховується кореспонденція, стаття, огляд, рецензія та лист. Кожен з основних жанрів має свої варіанти. Наприклад, передова стаття є різновидом звичайної. Але її стиль дещо відрізняється, зокрема стилістика. У передовій статті вона заклична та менторська. «Характерна в цьому плані повна чи майже повна відсутність авторського «я», яке можливе і природне в інших газетних жанрах», - зазначає Вакуров В. М.

До важливих характеристик можемо віднести публіцистичність передової статті. У радянські часи, коли стаття набула особливого значення, її прийнято було цитувати на зборах, мітингах. У сучасному світі передова стаття виконує інші функції. Вона зазвичай виступає важливим, хоч і не дуже головним елементом редакційної політики у питаннях, що стосуються економічних елементів. Приклади можемо спостерігати у журналі «Дзеркало тижня». Щодо інших газет, таких як «Сегодня», передова стаття практично не зустрічається, поступившись місцем коротким рубрикам на кшталт «Шпальта редактора. Більшою за можливостями та ширшою за трактуванням є звичайна газетна стаття. Наприклад, у газеті «День» стаття надзвичайно наповнена та перенасичена фактами. Вона виносить на обговорення читачеві певну проблему і робить спробу дослідити її, розглядаючи різні шляхи її вирішення. Стандартна стаття, згідно з нормами журналістики і залежно від формату видання, має приблизно такий обсяг: від 8,5-9 до 12-15 тисяч знаків. Розміщується переважно на внутрішніх сторінках. Іноді, у деяких журналах анонси статей виносяться на обкладинку чи першу сторінку.

Взагалі, стаття вважається головним жанром в аналітичній журналістиці. Вона, перш за все, призначена для аналізу актуальних та суспільно значимих процесів, явищ, ситуацій, та закономірностей, що ними керують. Аналітичне обговорення предмета в статті повинно бути проведене так, щоб читачі могли і далі міркувати над актуальними та важливими питаннями, використовуючи матеріал. Таким чином ми можемо говорити про особливу функцію статті, яка полягає в тому, що стаття пояснює читачам як суспільну, так і особисту значимість актуальних процесів, явищ та ситуацій, а також їхні причинно-наслідкові зв'язки. Це спонукає читача до міркувань та дій, пов'язаних з предметом, що відображений у матеріалі. Стаття звертає увагу на проблеми, що виникають у світі у зв'язку з описаними ситуаціями. Стаття вважається вдалою, якщо створює реальне представлення про актуальну ситуацію.

Аналітична проблемна стаття - це важливий елемент видання, який має власну індивідуальну характеристику. На сучасному етапі розвитку позитив журналу чи газети визначається за якістю проблемної аналітичної статті, її дієвістю, суспільним резонансом.

Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку

Використана література

1. Василенко М. К. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі : моногр. / М. К. Василенко. - Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2006. - 236 с.
2. Вакуров В. Н. / Вакуров В. Н., Кохтев Н. Н., Солганик Г. Я. Стилистика газетних жанров. - М. : Высш. шк., 1978. - 181 с.
3. Ким М. Н. Жанры современной журналистики / Ким М. Н. - СПб. : Изд-во Михайлова В. А., 2004. - 336 с.
4. Різун В. В. Маси: Тексти лекцій / Різун В. В. - К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2003. - 118 с.

ПОЛІТИЧНИЙ ДИСКУРС У СИСТЕМІ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ СТИЛІВ

Вусик Г.Л., к. філол. н., доцент;

Савчук О.Ю., студент;

Бердянський державний педагогічний університет, м. Бердянськ, Україна

Багато лінгвістів визнають, що переконання є основною функцією політичного дискурсу. Як справедливо зазначає П. Б. Паршин, «будь-який текст впливає на свідомість адресата з семіотичної точки зору, але для політичного тексту мовний вплив є основною метою комунікації, на досягнення якої орієнтується вибір лінгвістичних засобів» [2].

Створення нових слів і виразів пояснюється, з одного боку, появою нових реалій у суспільно-політичному житті країни, з іншого — появою причин для зміни вже існуючих явищ. На думку Р. М. Блакара, «мовний ярлик може багато що сказати про те, як ми сприймаємо та розуміємо роль влади» [1, с.17].

Іntenція боротьби за владу — це специфічна характеристика політичного дискурсу. Вона є в усіх жанрах:

1. агітаційній промові;
2. дебатах у парламенті;
3. дискусії;
4. політичному інтерв'ю.

Існують два типи відносин:

1. гармонізувальний (основу складають істина і згода);
2. агональний (в основі — боротьба і перемога).

Отже, політичний дискурс як форма реалізації політичної комунікації має за мету завоювати та утримати політичну владу. Найважливішою функцією політичного дискурсу є функція політичної пропаганди, переконання та впливу. Дискурс - це суттєва складова соціокультурної взаємодії, характерними рисами якої є інтереси, цілі, стилі і формування такої суспільної думки, що потрібна для автора дискурсу.

Сьогодні в Україні триває процес становлення політичного простору, у якому колишня система політичних інститутів і зв'язків зруйнована, а нова ще не склалася.